

Datum
2019-01-07
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2018-1204

Yttrande

Till
Naturvårdsverket

Remiss av förslag till nationellt luftvårdsprogram inklusive strategisk miljöbedömning och samhällsekonomisk konsekvensanalys NV-06767-17

Sammanfattning

I allmänna termer kan det på kommunal nivå tas vissa strategiska beslut avseende hur det lokala samhället ska utformas. Samtidigt är Sveriges utsläppsminskningar ytterst ett nationellt åtagande, där enskilda kommuner har begränsade möjligheter att direkt påverka utvecklingen. I många fall krävs nationella regler och styrmedel för att påverka de totala utsläppens storlek i framtiden. Malmö stad ser positivt på att redan många av takt direktiven kommer att uppnås.

Yttrande

I allmänna termer kan det på kommunal nivå tas vissa strategiska beslut avseende hur det lokala samhället ska utformas. Samtidigt är Sveriges utsläppsminskningar ytterst ett nationellt åtagande, där enskilda kommuner har begränsade möjligheter att direkt påverka utvecklingen. I många fall krävs nationella regler och styrmedel för att påverka de totala utsläppens storlek i framtiden. Malmö stad ser positivt på att redan många av takt direktiven kommer att uppnås. Vad som framgår av naturvårdsverkets luftvårdsprogram, finns det stora förhoppningar att direktiven även uppnås för ammoniak och kväveoxider.

Det är i detta sammanhang avgörande att nationell nivå ständigt arbetar för att skapa goda förutsättningar för kommunerna, så att de kan bidra på det lokala planet. Då kan en konstruktiv växelverkan mellan nationell och lokal nivå förstärkas ytterligare i miljöarbetet.

Kommunen har oftast rådighet hur och var energiproduktionen ska göras. Det går att skapa olika styrmekanismer som påverkar trafikens utsläpp. Dessa utsläppsminskningar har förhållandevis stor påverkan i ett lokalt sammanhang och medför bland annat positiva effekter på folkhälsan.

Några exempel på lokala åtgärder är bland annat ökade kollektivtrafiksatsningar, vilket redan gjorts i stor omfattning i Malmö och Malmöområdet. Andra exempel är införande av elbussar/elhybridbussar, vilket påbörjas under 2019. Cykelpendling är också en möjlighet att minska utsläppen. Optimering och främjande av cykel arbetas det aktivt med inom Malmö stad.

På nationell nivå pekas på ökad elektrifiering och energieffektivisering inom främst trafikområdet. Där kan kommunen bidra till goda förutsättningar, genom bland annat en förbättrad laddinfrastruktur. Vidare arbetar Malmö stads parkeringsbolag med att etablera laddplatser i sina parkeringsanläggningar. Det finns dock fortsatt ett behov av förtydliganden när det gäller de juridiska och regleringsmässiga ramverken avseende publik laddinfrastruktur på allmän platsmark. Andra möjligheter att påverka utsläppen från trafiken är att försvåra för bilar och lastbilar att köra genom och i staden, vilket delvis har redan gjorts i samband med kollektivtrafiksatsningarna. Senaste året har det diskuterats utökade miljözoner i större tätorter, samt att både Stockholm och Göteborg har trängselskatter. Både utökade miljözoner och trängselavgift är åtgärder som kan medföra minska privatbilism.

Det finns stora folkhälso- och samhällsvinster av att minska luftföroreningarna. För Malmös del är det i första hand kväveutsläppen där Malmö kan bidra till en positiv utveckling. För ammoniak är utsläppen i Malmö mycket små. 90 procent av de totala ammoniakutsläppen i Sverige sker inom jordbrukssektorn. Då Malmö relativt andra kommuner har små arealer med jordbruksmark och mycket liten andel med djurhållning, är utsläppen små och därmed är möjligheterna att påverka liten.

Det föreslagna programmet ger en övergripande bild av de centrala insatser som krävs för att få till stånd en hållbar transportsektor i framtiden. De åtgärder som nämns återspeglas i Malmö stads ambitioner och insatser, inte minst när det gäller satsningar på ökade andelar resande med kollektivtrafik, cykel och gång, samt satsningar på elbilar i den kommunala fordonsflottan och eldrift inom kollektivtrafiken.

Haltnivåerna av kväveföroreningar har stadigt minskat i Malmö. Idag överskrider inga miljö kvalitetsnormer och på många platser klaras även miljömålen. Vi ser att EU:s takdirektiv är ett stöd för Malmö stads arbete med att minska bilismens och andra utsläppskällors negativa påverkan på miljön. Förbättrad miljö innefattar allt från en bättre luftkvalitet, minskat buller och mindre påverkan på klimatet.

Några exempel på kraftfulla lokala åtgärder i Malmö är omfattande kollektivtrafiksatsningar i samverkan med trafikhuvudmannen, nu senast genom införandet av elbussar från och med 2019, samt en kontinuerlig utbyggnad av cykelvägnätet i staden sedan 1970-talet.

Noterbart är att programmets åtgärdslista är mer specifik för de två åtgärdsområden som berör jordbruks- och industrisektorn. Det kan i sig vara ett tecken på att än mer kraft och re-

surser behöver läggas på att konkretisera lösningar på de utmaningar transportsektorn står inför, när det gäller både negativ klimatpåverkan och luftkvalitetsfrågan.

Ordförande

Karin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Anna-Lena Alnerud
